Geografiya ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabalari uchun "Topografiya kartografoya va GAT", fanidan yakuniy nazorati uchun test savollari

1. «Topogorfiya» tushunchasini dastlab fanga kim kiritgan?
2. Yer sharsimon bo'lsa kerak deb birinchi bo'lib kim aytgan?
3. Yer qanday shaklga ega?
4. Referens ellipsoid nima?
5. Krasovskiy F. N. va Izotov A. A. rahbarligida hisoblab chiqarilgan, keyinchalik Krasovskiy ellipsoidi deb nomlangan Yer ellipsoidining katta va kichik yarim o'qining uzunligini va qutblarining siqiqligini belgilang?
6. Nuqtaning geografik koordinatasi deyilganda nima tushiniladi?
7. Nuqtaning geografik koordinatalarini aniqlashda qaysi o'lchov birligidan foydalaniladi?
8. Geografik kenglik nima?
9. Geografik uzoqlik nima?
10. Topografik xaritada nuqtaning geografik koordinatalari qanday aniqlanadi?
11. Zonal sistemali to'g'ri burchakli koordinata qo'llanilganda Yer shari nechta meridional zonaga bo'linadi?
12. Xaritaning joy planidan farqi nimada?
13. Absolyut balandlik nima?
14. Nisbiy balandlik nima?
15. Masshtabni qanday ifodalash mumkin?
16. Topografik planlar asosan qaysi masshtablarda tuziladi?
17. Topografik xaritalar qaysi masshtablarda tuziladi?
18. Obzor topografik xaritalar qaysi masshtablarda tuziladi?
19. Obzor xaritalar qaysi masshtablarda tuziladi?
20. Joyda o'lchanganchiziqning uzunligi 375 m, plan (xarita) masshtablari esa 1:5000 va 1:25000 bo'lsa, ularning plandagi (xaritadagi) uzunligi qanchaga teng bo'ladi?
21. 1 sm da 200 m, 1 sm da 50 m, 1 sm da 5 km bo'lgan so'zli masshtablarni sonli masshtablari variantlarini qaysi birida to'g'ri ko'rsatigan?
22. 1:10000 masshtabli xaritada chiziqning o'lchangan uzunligi 3,7 sm bo'lsa uning joydagi uzunligi qanchaga teng bo'ladi?
23. chiziqli joyda o'lchangan uzunligi 270 m xaritadagi uzunligi esa 2,7 sm bo'lsa, xaritaning masshtabi qancha bo'ladi?
24. Sonli masshtab 1:5000, 1:10000, 1:25000 va 1:50000 bo'lsa. so'zli masshtabda plan yoki xaritadagi 1sm joydagi necha metrga teng bo'ladi?
25. Mashtab aniqligi deb nimaga aytiladi?
26. Xaritaning yuza(maydon) masshtabi nimadan iborat bo'ladi?
27. 1:200, 1:500, 1:1000, 1;2000, 1:5000, va 1:10000 sonli masshtablarni masshtab aniqligi quyidgi variantlarniqaysi birida to'g'ri ko'rsatilgan?
28. Xaritalarning sonli masshtabi 1:5000, 1:10000, va 1:25000 bo'lsa ularning yuza masshtabi qanchaga teng bo'ladi?
29. Masshtabi 1:5000, 1:100000, 1:25000 xaritalarda ko'lning maydoni 1 sm. kv. bo'lsa, ularning Yer yuzasidagi maydoni necha m. kv. gat eng bo'ladi?

30. Masshtabi 1:5000, 1:10000 va 1:25000 xaritalarda ko‘lning maydoni 1 sm. kv. bo‘lsa, ularning Yer yuzasidagi maydoni qancha gektarga teng bo‘ladi?
31. Orientirlash deb nimaga aytiladi?
32. Orientirlash burchagi deb nimaga aytiladi.?
33. Azimut burchagi deganda nimani tushunasiz?
34. Direksion burchak deganda nimani tushunasiz.?
35. Rumb burchagi deganda nimani tushunasiz?
36. Xalqaro nomenklatura sistemasiga ko‘ra 1:1000000 masshtabli xarita varag‘ining kattaligi qanchaga teng?
37. Nomenklatura deb nimaga aytiladi?
38. Topografik plan va xaritalarning varaqlarga bo‘linishi va nomenklaturasi nimaga asoslanadi?
39. Xalqaro nomenklatura sistemasi qachon va qayerda qabul qilingan?
40. Qatorlar qanday hosil bo‘ladi?
41. Kolonnalar qanday hosil qilinadi?
42. Qatorlar qanday belgilanadi?
43. Kolonnalar qanday belgilanadi?
44. 1:1000000 masshtabli xarita har bir varag‘ining nomenklaturasi nimadan iborat bo‘ladi?
45. 1:1000000 masshtabdagi xaritaning har bir varag‘iga nom berish uchun nima qilinadi?
46. Variantlarning qaysi birida 1:50000 masshtabli topografik xaritaning nomenklaturasi to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
47. Variantlarning qaysi birida 1:25000 masshtabli topografik xaritaning nomenklaturasi to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
48. Topografik xaritada chizilgan to‘g‘ri burchakli koordinata to‘rining vazifasi nimadan iborat?
49. Daryo, ko‘l va dengizlarning qirg‘oq chiziqlari, chegaralar, yo‘llar, aloqa vositalari va boshqa shu kabi obektlari qaysi shartli belgilar bilan ko‘rsatilgan?
50. Minutli ramka nima uchun xizmat qiladi

Fan o‘qituvchisi: **kat.o‘qit. A. Joldasov**